

ZÁKLADY RACIONÁLNÍ VÝŽIVY ČLOVĚKA	7
1. VÝZNAM RACIONÁLNÍ VÝŽIVY ČLOVĚKA V SOCIALISTICKÉ SPOLEČNOSTI	10
2. ZHODNOCENÍ SOUČASNÉHO STAVU VÝŽIVY OBYVATELSTVA VE SVĚTĚ A U NÁS	14
2.1. Současná a výhledová výživová situace ve světě a u nás	14
2.2. Zhodnocení současného stavu výživy obyvatelstva ČSSR	16
2.3. Racionalizační opatření pro jedince i populační skupiny našeho obyvatelstva v současném období	21
3. ZÁKLADY RACIONÁLNÍ VÝŽIVY ČLOVĚKA	28
3.1. Kvalitativní aspekty racionální výživy	31
3.1.1. Bílkoviny	31
3.1.2. Tuky (lipidy)	40
3.1.3. Sacharidy	47
3.1.4. Nerostné látky	54
3.1.4.1. Vápník	58
3.1.4.2. Fosfor	60
3.1.4.3. Síra	61
3.1.4.4. Hořčík	62
3.1.4.5. Železo	64
3.1.4.6. Zinek	65
3.1.4.7. Měď	66
3.1.4.8. Jód	67
3.1.4.9. Fluór	68
3.1.4.10. Sodík, draslík, chlór	70
3.1.5. Vitamíny	72
3.1.5.1. Vitamíny rozpustné v tucích ...	75
3.1.5.1.1. Vitamín A a provitamíny A (karoteny)	75
3.1.5.1.2. Vitamín D	77

3.1.5.1.3.	Vitamín E (tokoferoly) ..	80
3.1.5.1.4.	Vitamíny skupiny K	81
3.1.5.2.	Vitamíny rozpustné ve vodě ...	82
3.1.5.2.1.	Thiamin (vitamín B ₁) ...	83
3.1.5.2.2.	Riboflavin (vitamín B ₂) ..	85
3.1.5.2.3.	Kyselina nikotinová a její amid	86
3.1.5.2.4.	Vitamín B ₆	87
3.1.5.2.5.	Kyselina pantothenová (B ₃)	88
3.1.5.2.6.	Kyselina listová	89
3.1.5.2.7.	Vitamín B ₁₂ (kyanoko- balamin)	90
3.1.5.2.8.	Biotin	91
3.1.5.2.9.	Látky přiřazující se ke skupině vitamínů B ..	92
3.1.5.2.9.1.	Kyselina lipoová .	92
3.1.5.2.9.2.	Cholin	93
3.1.5.2.9.3.	Myo-inositol	93
3.1.5.2.9.4.	Kyselina pangámová	93
3.1.5.2.9.5.	Kyselina orotová .	94
3.1.5.2.9.6.	Vitamín U	94
3.1.5.2.9.7.	Bioflavonoidy	95
3.1.5.2.10.	Vitamín C (kyselina L-askorbová)	95
3.1.5.3.	Antivitamíny	99
3.1.5.3.1.	Enzymy rozkládající vitamíny	99
3.1.5.3.2.	Látky tvořící s vitamíny nevyužitelné komplexy ..	100
3.1.5.3.3.	Látky strukturně podobné vitamínům	101
3.1.5.3.4.	Látky zabranující vstřebávání vitamínu ...	101
3.1.6.	Voda	102
3.2.	Kvantitativní aspekty racionální výživy	105
3.2.1.	Energetická potřeba člověka	105
3.2.2.	Energetická hodnota potravy	108
3.2.3.	Biologická hodnota stravy	110
3.2.4.	Účelná frekvence denních jídel	110

4.	DOPORUČENÉ VÝŽIVOVÉ DÁVKY	112
4.1.	Doporučené výživové dávky pro různé skupiny obyvatelstva	112
4.2.	Převod doporučených výživových dávek na potraviny	116
4.3.	Tabulky výživových hodnot poživatin	120
5.	ZABEZPEČOVÁNÍ HYGIENICKÉ JAKOSTI POTRAVINOVÉHO ŘETĚZCE	123
5.1.	Prevence rizik biologických	123
5.2.	Prevence chemických rizik	125
5.3.	Prevence radiačních rizik	127
6.	VÝŽIVA VYBRANÝCH SKUPIN OBYVATELSTVA	129
6.1.	Výživa těhotných a kojících žen	130
6.2.	Výživa dětí a dorostu	130
6.3.	Diferencovaná a ochranná výživa pracujících	136
6.4.	Výživa ve stáří	141
6.5.	Prevence chorob hromadného výskytu majících vztah k výživě	142
6.5.1.	Obecná prevence nádorových onemocnění	143
6.5.2.	Výživa a obecná odolnost	145
7.	RACIONALIZAČNÍ ZÁSAHY VE VÝŽIVĚ	147
7.1.	Současně uplatňované racionalizační zásahy ve výživě	148
7.2.	Restituce, obohacování a fortifikace poži- vatin	150
8.	SPOLEČNÉ STRAVOVÁNÍ OBYVATELSTVA A JEHO PŘEDPOKLÁDANÝ VÝVOJ	153

4.	DOPORUČENÉ VÝŽIVOVÉ DÁVKY	112
4.1.	Doporučené výživové dávky pro různé skupiny obyvatelstva	112
4.2.	Převod doporučených výživových dávek na potraviny	116
4.3.	Tabulky výživových hodnot poživatin	120
5.	ZABEZPEČOVÁNÍ HYGIENICKÉ JAKOSTI POTRAVINOVÉHO ŘETĚZCE	123
5.1.	Prevence rizik biologických	123
5.2.	Prevence chemických rizik	125
5.3.	Prevence radiačních rizik	127
6.	VÝŽIVA VYBRANÝCH SKUPIN OBYVATELSTVA	129
6.1.	Výživa těhotných a kojících žen	130
6.2.	Výživa dětí a dorostu	130
6.3.	Diferencovaná a ochranná výživa pracujících	136
6.4.	Výživa ve stáří	141
6.5.	Prevence chorob hromadného výskytu majících vztah k výživě	142
6.5.1.	Obecná prevence nádorových onemocnění	143
6.5.2.	Výživa a obecná odolnost	145
7.	RACIONALIZAČNÍ ZÁSAHY VE VÝŽIVĚ	147
7.1.	Současně uplatňované racionalizační zásahy ve výživě	148
7.2.	Restituce, obohacování a fortifikace poži- vatin	150
8.	SPOLEČNÉ STRAVOVÁNÍ OBYVATELSTVA A JEHO PŘEDPOKLÁDANÝ VÝVOJ	153

9.	ZÁKLADNÍ POŽADAVKY RACIONALIZACE A HYGIENY VÝŽIVY NA PRŮMYSLOVÉ NEBO KULINÁRNÍ ZPRACO- VÁNÍ POTRAVINOVÝCH SUROVIN	158
9.1.	Ztráty živin při zpracovávání potravin	159
9.2.	Požadavky ovlivňující kladně hygienickou jakost výrobků v potravinářském průmyslu ...	165
10.	VÝHLÉDY A ZABEZPEČOVÁNÍ RACIONÁLNÍ VÝŽIVY ČLOVĚKA	171
10.1.	Zvyšování hygienické jakosti poživatin v dalším vývoji naší socialistické společnosti	171
10.2.	Problémy výživy budoucnosti	180